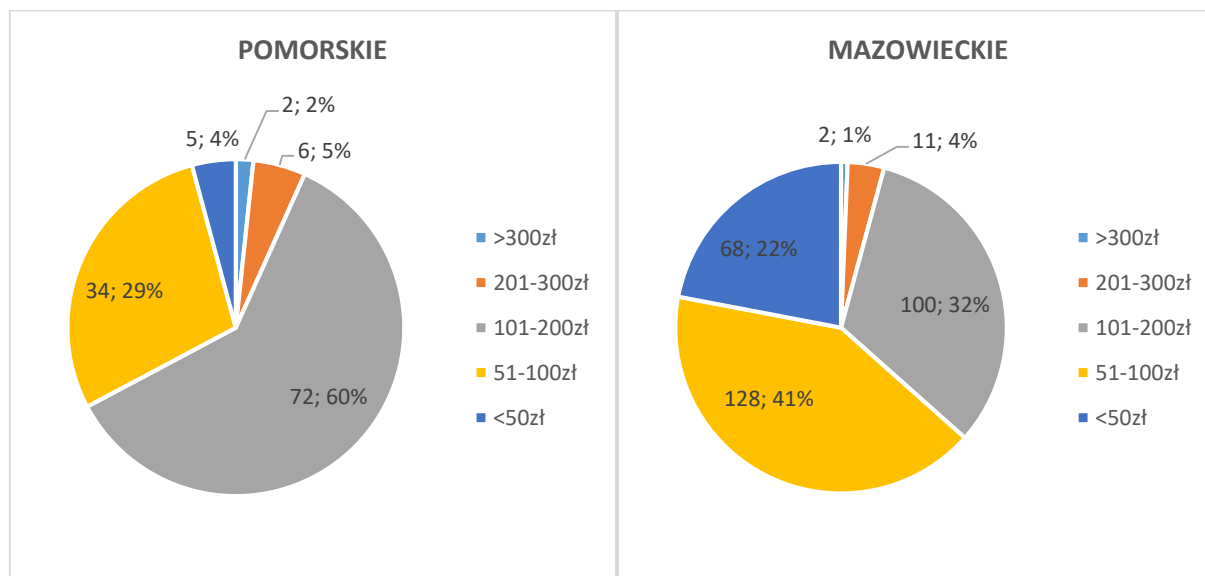

Wydatki budżetów gmin na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (z wyłączeniem wydatków majątkowych inwestycyjnych) na 1 mieszkańca w 2020 r. w świetle Rankingu Gmin Województwa Pomorskiego 2021

Jakie kwoty wydają gminy na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (z wyłączeniem wydatków majątkowych inwestycyjnych) na 1 mieszkańca? Czy zauważalne są różnice pomiędzy regionami, rodzajami gmin i powiatami? Na te pytania odpowiadamy w syntetycznej analizie opracowanej na podstawie danych z Rankingu Gmin Województwa Pomorskiego 2021 i Rankingu Gmin Województwa Mazowieckiego 2021.

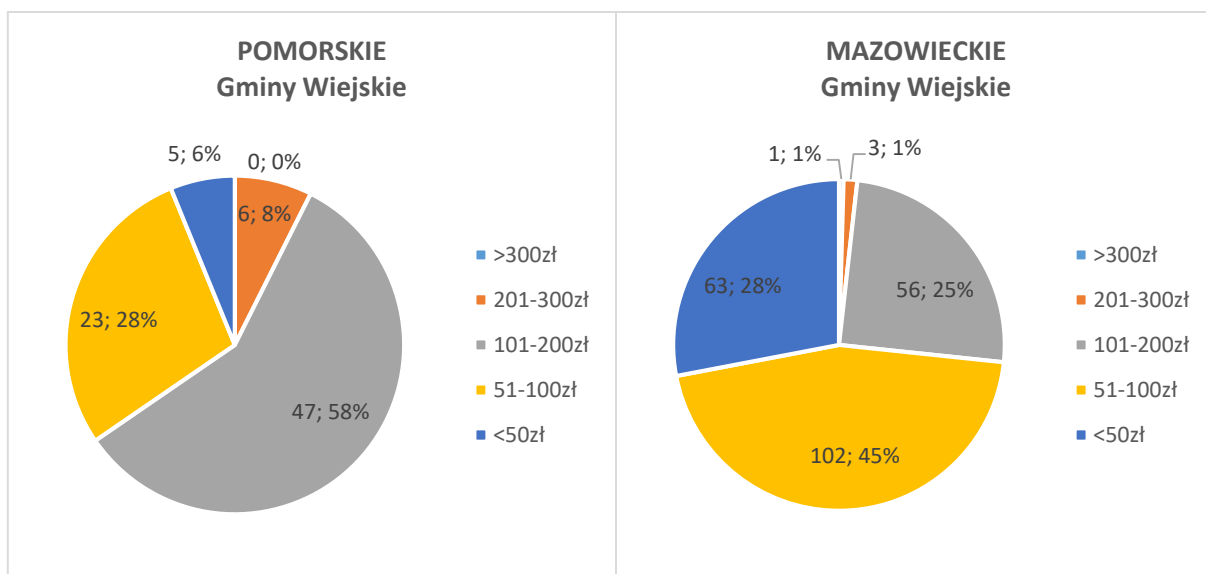
Wydatki w Dziale 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – ogółem w 2020 roku w Polsce stanowiły 3,1% budżetów gmin. W województwie mazowieckim 3,0% a w pomorskim 3,1% więc wartości bardzo zbliżone. Zadaliśmy sobie pytanie jak to wygląda na poziomie gmin i powiatów we wspomnianych dwóch regionach. Wnioski z naszej analizy prezentujemy w niniejszym opracowaniu.

Odsetek gmin wydających określone kwoty na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 mieszkańca w 2020 r. Porównanie mazowieckiego i pomorskiego.

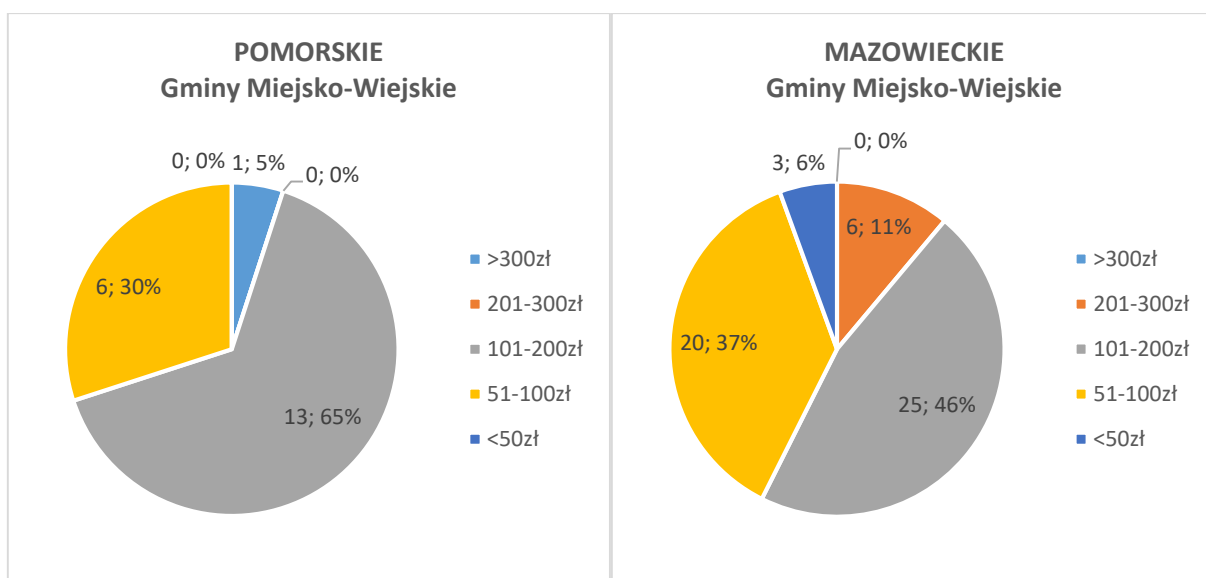
W województwie pomorskim 67% gmin wydało na kulturę powyżej 100 zł na mieszkańca, natomiast w mazowieckim było to 37%. Największą grupę w pomorskim (60%) stanowią gminy wydające od 100 do 200 zł na mieszkańca a w mazowieckim 41% gmin wydaje od 50 do 100 zł.

Odsetek gmin wiejskich wydających określone kwoty na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 mieszkańca w 2020 r.

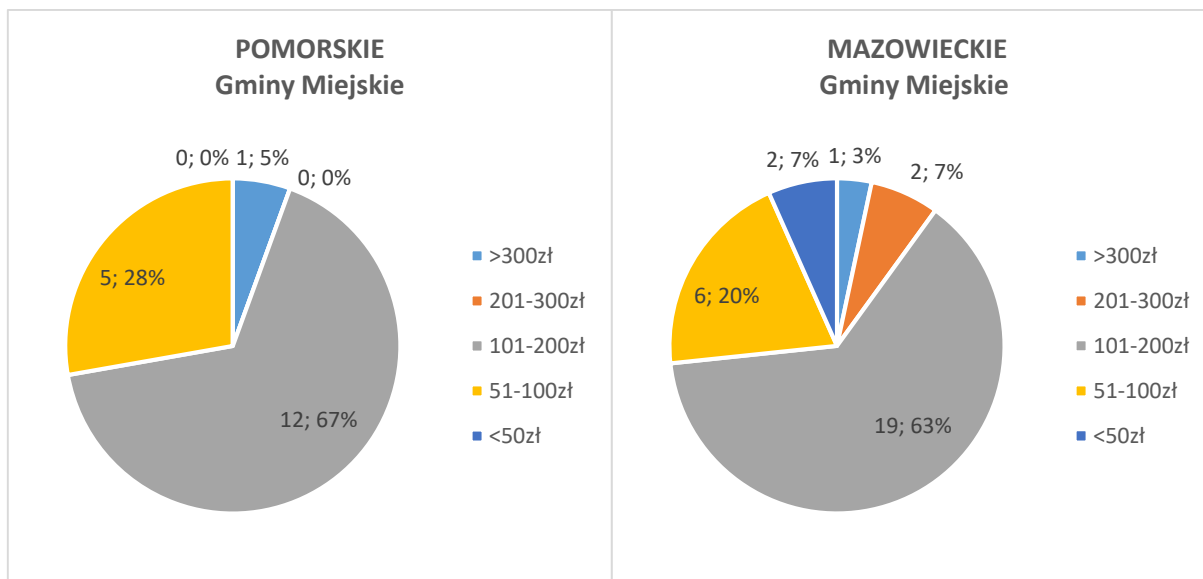
W województwie pomorskim 66% gmin wiejskich wydało na kulturę powyżej 100 zł na mieszkańca, natomiast w mazowieckim było to 27%. Największą grupę w pomorskim (58%) stanowią gminy wiejskie wydające od 100 do 200 zł na mieszkańca a w mazowieckim 45% gmin wiejskich wydaje od 50 do 100 zł.

Odsetek gmin miejsko-wiejskich wydających określone kwoty na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 mieszkańca w 2020 r.

W województwie pomorskim 70% gmin miejsko-wiejskich wydało na kulturę powyżej 100 zł na mieszkańca, natomiast w mazowieckim było to 57%. Największą grupę w pomorskim (65%) stanowią gminy miejsko-wiejskie wydające od 100 do 200 zł na mieszkańca a w mazowieckim 46% gmin miejsko-wiejskich wydaje od 100 do 200 zł.

Odsetek gmin miejskich wydających określone kwoty na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na 1 mieszkańca w 2020 r.

W województwie pomorskim 72% gmin wydało na kulturę powyżej 100 zł na mieszkańca, natomiast w mazowieckim było to 73%. Największą grupę w pomorskim (67%) stanowią gminy miejskie wydające od 100 do 200 zł na mieszkańca a w mazowieckim 63% gmin miejskich wydaje od 100 do 200 zł.

Odsetek gmin w powiecie wydających na kulturę powyżej 200zł/os i poniżej 50zł/os

Pomorskie

Powiat	Liczba gmin	Liczba gmin wydających powyżej 200 zł/os	Odsetek	Liczba gmin wydających poniżej 50 zł/os	Odsetek
bytowski	10	2	20%	0,0	0%
chojnicki	5	0	0%	0,0	0%
człuchowski	7	0	0%	0,0	0%
kartuski	8	0	0%	0,0	0%
gdański	8	1	13%	1,0	13%
kościerski	8	0	0%	1,0	13%
łęborski	5	0	0%	0,0	0%
kwidzyński	6	0	0%	1,0	17%
malborski	6	1	17%	0,0	0%
nowodworski	5	1	20%	0,0	0%
pucki	7	1	14%	0,0	0%
słupski	10	2	20%	0,0	0%
starogardzki	13	0	0%	2,0	15%
tczewski	6	0	0%	0,0	0%
wejherowski	10	0	0%	0,0	0%
sztumski	5	0	0%	0,0	0%
suma	119	8	6,7%	5	4,2%

Mazowieckie

Powiat	Liczba gmin	Liczba gmin wydających powyżej 200 zł/os	Odsetek	Liczba gmin wydających poniżej 50 zł/os	Odsetek
białobrzeski	6	0	0%	1,0	17%
ciechanowski	9	0	0%	2,0	22%
garwoliński	14	1	7%	3,0	21%
gostyniński	5	0	0%	0,0	0%
grodziski	6	1	17%	0,0	0%
grójecki	10	0	0%	1,0	10%
kozienicki	7	1	14%	4,0	57%
legionowski	5	0	0%	0,0	0%
lipski	6	0	0%	2,0	33%
łosicki	6	0	0%	1,0	17%
makowski	10	1	10%	0,0	0%
miński	13	0	0%	1,0	8%
mławski	10	0	0%	3,0	30%
nowodworski	6	0	0%	1,0	17%
ostrołęcki	11	1	9%	0,0	0%
ostrowski	11	0	0%	4,0	36%
otwocki	8	0	0%	2,0	25%
piaseczyński	6	1	17%	1,0	17%
płocki	15	0	0%	3,0	20%
płoński	12	0	0%	8,0	67%
pruszkowski	6	0	0%	0,0	0%
przasnyski	7	0	0%	1,0	14%
przysuski	8	0	0%	4,0	50%
pułtuski	7	0	0%	5,0	71%
radomski	13	1	8%	3,0	23%
siedlecki	13	0	0%	1,0	8%
sierpecki	7	0	0%	4,0	57%
sochaczewski	8	1	13%	2,0	25%
sokołowski	9	1	11%	1,0	11%
szydłowiecki	5	0	0%	0,0	0%
warszawski zachodni	7	2	29%	0,0	0%
węgrowski	9	1	11%	4,0	44%
wołomiński	12	0	0%	1,0	8%
wyszkowski	6	0	0%	0,0	0%
zwoleński	5	0	0%	1,0	20%
żuromiński	6	0	0%	2,0	33%
żyrardowski	5	1	20%	2,0	40%
suma	309	13	4,2%	68	22,0%

W województwie pomorskim tylko 8 gmin wydaje na kulturę powyżej 200 zł/os co stanowi 6,7% całości, natomiast w mazowieckim 13 czyli 4,2%. W pomorskim 6 powiatów (38%) ma co najmniej jedną gminę wydającą powyżej 200 zł/os a w mazowieckim 12 czyli 32%.

W województwie pomorskim tylko 5 gmin wydaje na kulturę poniżej 50 zł/os co stanowi 4,2% całości, natomiast w mazowieckim 68 czyli 22,0%. W pomorskim 4 powiaty (25%) mają co najmniej jedną gminę wydającą poniżej 50 zł/os a w mazowieckim 28 czyli 76%.

Podsumowanie

Z przeprowadzonego porównania wynika, że istnieją duże różnice we wspieraniu kultury w gminach. Gminy wydają od 20 do ponad 400 zł na osobę. Znaczące różnice widoczne są również pomiędzy województwem mazowieckim i pomorskim. W pomorskim największa grupa gmin (60%) wydaje na kulturę od 101 do 200 zł/os, natomiast w mazowieckim największą grupę (41%) stanowią gminy wydające od 51 do 100 zł/os. W pomorskim struktura wydatków jest podobna w gminach wiejskich, miejsko-wiejskich oraz miejskich. W mazowieckim struktura ta jest różna dla różnych rodzajów gmin i jest różna od struktury w pomorskim. Najbardziej zbliżona struktura w pomorskim i mazowieckim jest dla gmin miejskich. Porównując powiaty zauważamy, że w obu regionach podobny odsetek powiatów ma przynajmniej jedną gminę wydającą powyżej 200zł/os. (pomorskie 38%, mazowieckie 32%). Natomiast dużą różnicę obserwujemy porównując ilość powiatów mających przynajmniej jedną gminę wydającą mniej niż 50 zł/os (pomorskie 25%, mazowieckie 76%). Ma to odzwierciedlenie również w ilości gmin wydających poniżej 50 zł/os (pomorskie 4%, mazowieckie 22%).

Warto na podstawie niniejszego opracowania zaproponować konkretne rekomendacje. Aby to zrobić należy zbadać dostępność oferty kulturalnej i zaspokojenia potrzeb kulturalnych mieszkańców. Porównując wyniki tych analiz będzie można stwierdzić, że np. w przypadku niskich wydatków na osobę mamy dużą dostępność i zaspokojenie potrzeb więc niskie wydatki wynikają z zaspokojenia potrzeb i nie wymagają zwiększenia. Może być sytuacja odwrotna czyli niskie wydatki i niezaspokojone potrzeby więc wtedy rekomendowane będzie zwiększenie wydatków. Wspomniane wcześniej badania prowadzimy naszych ośrodkach regionalnych więc zapraszamy do kontaktu.

Załącznik 1. Wydatki mazowieckich gmin na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (z wyłączeniem wydatków majątkowych inwestycyjnych) na 1 mieszkańca w 2020 r.

Gmina	Zł
Podkowa Leśna	413,52
Izabelin	319,18
Kozienice	285,37
Różan	272,83
Sokołów Podlaski	246,40
Iłża	232,63
Troszyn	231,22
Sadowne	225,19
Mszczonów	216,34
Teresin	214,49
Konstancin-Jeziorna	211,91
Błonie	207,42
Garwolin	201,55
Nadarzyn	199,29
Grodzisk Mazowiecki	192,31
Raciąż	180,99
Jedlińsk	179,08
Płońsk	171,51
Michałowice	171,42
Węgrów	164,74
Wieniawa	164,70
Kosów Lacki	164,24
Stara Biała	163,79
Mińsk Mazowiecki	159,69
Kałużyn	159,40
Szelków	158,22
Tarczyn	158,21
Stare Babice	157,62
Pruszków	155,65
Szczawin Kościelny	154,39
Sanniki	148,92
Raszyn	148,59
Długosiodło	148,52
Pionki	146,22
Stupno	146,14
Przasnysz	146,07
Krasne	145,25
Rzewnie	142,51
Czarnia	142,47
Sterdyń	141,74
Zwoleń	141,32
Karczew	141,31
Piaseczno	140,01
Żyrardów	139,61
Radzanów	135,93
Goworowo	134,57
Leszno	134,14
Nowy Dwór Mazowiecki	132,74
Paprotnia	132,49

Przysucha	131,26
Nieporęt	129,61
Żabia Wola	129,58
Kadzidło	129,42
Repki	128,97
Grudusk	127,62
Mrozy	126,89
Celestynów	125,60
Rzeczniów	125,27
Ożarów Mazowiecki	124,93
Sierpc	123,71
Gostynin	123,59
Chorzele	123,25
Lipsko	121,90
Milanówek	121,56
Mława	121,56
Bielany	120,98
Wiśniew	120,60
Brańszczyk	119,84
Wiązowna	119,43
Pułtusk	119,40
Góra Kalwaria	119,34
Myszyniec	119,03
Grójec	118,64
Mordy	118,50
Maków Mazowiecki	118,45
Przesmyki	117,43
Lelis	117,34
Zabrodzie	116,35
Sochaczew	116,28
Krasnosielc	115,92
Dąbrówka	115,75
Biezuń	115,70
Sarnaki	115,08
Ostrów Mazowiecka	114,80
Zbuczyn	114,51
Sochocin	113,93
Wieczfnia Kościelna	113,27
Łomianki	112,14
Legionowo	111,74
Zielonka	111,67
Józefów	111,18
Łaskarzew	110,42
Lipowiec Kościelny	108,90
Borkowice	108,87
Mirów	108,45
Łosice	108,10
Sienno	107,57
Lesznowola	106,60
Młodzieszyn	105,75
Młynarze	105,74
Brwinów	105,46

Jadów	105,35
Ceglów	104,96
Siedlce	104,59
Małkinia Górna	104,15
Radziejowice	103,67
Borowie	103,10
Boguty-Pianki	103,04
Radzymin	102,95
Pilawa	102,25
Klembów	101,68
Drobin	101,51
Sokołów Podlaski	100,69
Skaryszew	99,19
Jabłonna	99,11
Czernice Borowe	98,97
Sypniewo	98,51
Maciejowice	98,51
Glinojeck	98,07
Suchożebry	97,75
Baranowo	97,08
Chlewiska	96,59
Nowe Miasto nad Pilicą	96,20
Serock	95,30
Tłuszcz	95,29
Białobrzegi	95,18
Kuczbork-Osada	94,54
Wyśmierzyce	94,50
Opinogóra Górna	94,27
Olszanka	92,92
Rościszewo	92,09
Wodynie	91,88
Baranów	91,86
Grębków	90,66
Otwock	89,90
Siemiątkowo	88,77
Gostynin	88,61
Stanisławów	87,57
Mała Wieś	87,12
Mokobody	87,12
Żuromin	87,07
Platerów	86,97
Zaręby Kościelne	86,68
Piastów	85,94
Wilga	85,40
Karniewo	85,08
Łochów	84,11
Brok	83,74
Bielsk	83,37
Wolanów	83,08
Miastków Kościelny	82,75
Wyszogród	82,40
Łąck	82,32

Szreńsk	82,26
Koźbiel	81,69
Halinów	81,62
Jabłonna Lacka	80,70
Wołomin	80,22
Szydłowiec	79,67
Stara Błotnica	79,52
Przyłek	78,40
Orońsko	78,18
Pomiechówek	77,89
Łyse	77,72
Andrzejewo	77,35
Wyszków	76,72
Ilów	76,42
Nasielsk	76,35
Nur	76,27
Jednorożec	75,70
Radzanowo	75,56
Miedzna	75,55
Wieliszew	75,44
Naruszewo	75,36
Siennica	74,50
Dobre	74,36
Przasnysz	74,14
Czerwonka	74,14
Słubice	73,67
Czerwin	73,30
Kotuń	72,66
Sońsk	72,60
Garwolin	72,34
Huszlew	72,27
Ciechanów	72,15
Solec nad Wisłą	71,69
Zakroczym	70,17
Sobolew	69,93
Strzegowo	69,45
Trojanów	67,91
Warka	67,70
Bulkowo	67,69
Rybno	67,26
Olszewo-Borki	67,08
Skórzec	65,97
Policzna	65,21
Magnuszew	64,66
Somianka	63,86
Kampinos	63,76
Rusinów	63,40
Przytyk	63,27
Pniewy	63,11
Regimin	62,92
Belsk Duży	62,83
Jakubów	62,58

Poświętne	62,07
Płoniawy-Bramura	61,61
Pokrzywnica	61,41
Sulejówek	61,20
Kobyłka	60,90
Ceranów	60,11
Goszczyn	59,42
Gołymín-Ośrodek	58,83
Zakrzew	58,68
Staroźreby	58,66
Pacyna	58,45
Wierzbica	58,44
Nowa Sucha	58,28
Czosnów	57,28
Rzekuń	57,13
Radzanów	56,54
Jaktorów	56,26
Tczów	56,17
Domanice	55,68
Jastrząb	55,02
Dębe Wielkie	54,91
Mochowo	54,88
Garbatka-Letnisko	54,75
Jedlnia-Letnisko	54,55
Jastrzębia	54,54
Latowicz	54,38
Marki	54,24
Błędów	53,66
Mogielnica	52,94
Jasieniec	52,73
Strachówka	51,83
Stromiec	51,70
Dzierzgowo	51,24
Rząśnik	51,06
Nowy Duninów	50,12
Żelechów	50,04
Ostrów Mazowiecka	49,57
Liw	48,96
Promna	48,36
Wąsewo	47,84
Wiśniewo	47,73
Stara Kornica	47,38
Bodzanów	46,71
Wierzbno	46,06
Osieck	45,79
Łaskarzew	45,70
Odrzywół	45,47
Sochaczew	44,76
Sierpc	44,48
Sobienie-Jeziory	44,34
Szczutowo	44,28
Dzierżążnia	43,95

Stupsk	43,59
Parysów	43,04
Brudzeń Duży	42,84
Świercze	42,03
Kazanów	41,76
Wiskitki	41,63
Gąbin	41,29
Sieciechów	40,56
Gozdowo	40,44
Brochów	40,10
Sabnie	39,68
Stary Lubotyń	39,04
Gózd	38,32
Lubowidz	37,69
Gzy	37,34
Szulborze Wielkie	37,23
Klwów	36,40
Czerwińsk nad Wisłą	36,10
Nowe Miasto	34,92
Ciepielów	34,48
Ząbki	32,67
Krzynowłoga Mała	31,81
Lutocin	31,15
Chotcza	31,03
Głowaczów	30,83
Stoczek	30,64
Zawidz	30,21
Załużski	29,89
Joniec	29,46
Górzno	29,38
Baboszewo	28,92
Winnica	28,26
Płońsk	27,28
Chynów	27,14
Raciąż	26,70
Korytnica	26,55
Gielniów	26,43
Prażmów	24,19
Pionki	23,78
Korczew	23,67
Ojrzeń	23,62
Gniewoszów	23,21
Szydłowo	22,94
Kowala	22,79
Obryte	22,34
Mińsk Mazowiecki	21,25
Potworów	21,06
Puszcza Mariańska	20,74
Leoncin	20,33
Zatory	18,86
Grabów nad Pilicą	18,76
Ciechanów	16,06

Załącznik 2. Wydatki pomorskich gmin na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (z wyłączeniem wydatków majątkowych inwestycyjnych) na 1 mieszkańca w 2020 r.

Gmina	Zł
Jastarnia (3)	441,23
Krynica Morska (1)	322,99
Stare Pole (2)	222,27
Ustka (2)	217,33
Główczyce (2)	216,76
Tuchomie (2)	216,13
Cedry Wielkie (2)	207,29
Czarna Dąbrówka (2)	200,38
Kobylnica (2)	198,97
Debrzno (3)	198,38
Rzeczynica (2)	196,76
Krokowa (2)	191,75
Trzebielino (2)	188,98
Smętowo Graniczne (2)	185,51
Kwidzyn (1)	185,22
Potęgowo (2)	183,35
Słupsk (2)	181,69
Kaliska (2)	177,01
Człuchów (1)	175,38
Miłoradz (2)	174,88
Koczała (2)	171,19
Władysławowo (3)	170,81
Ryjewo (2)	170,57
Parchowo (2)	166,99
Czarna Woda (3)	164,11
Mikołajki Pomorskie (2)	159,37
Morzeszczyn (2)	156,22
Ostaszewo (2)	155,19
Choczewo (2)	153,80
Kwidzyn (2)	153,65
Pruszcz Gdański (1)	150,04
Studzienice (2)	148,85
Lipusz (2)	146,24
Łęczyce (2)	145,98
Subkowy (2)	144,97
Kościerzyna (1)	143,72
Chojnice (2)	142,92
Lichnowy (2)	142,63
Karsin (2)	140,98
Kępice (3)	138,08
Trąbki Wielkie (2)	137,32
Liniewo (2)	136,79
Konarzyny (2)	136,38
Dzierzgoń (3)	136,31
Stary Dzierzgoń (2)	134,05
Sulęczyno (2)	133,66
Przechlewo (2)	132,35
Ustka (1)	132,00
Czarne (3)	130,56

Łeba (1)	129,56
Cewice (2)	129,22
Smoldzino (2)	128,59
Damnica (2)	127,57
Skórcz (1)	125,50
Chmielno (2)	125,01
Stężycza (2)	124,77
Bobowo (2)	123,75
Wejherowo (1)	121,39
Gniewino (2)	121,28
Hel (1)	120,08
Borz Tuchom (2)	119,58
Osiek (2)	119,57
Dziemiany (2)	119,30
Stegna (2)	118,31
Tczew (1)	117,42
Brusy (3)	116,71
Nowa Wieś Lęborska (2)	116,58
Puck (2)	114,69
Nowy Staw (3)	114,57
Kołczygłowy (2)	107,08
Chojnice (1)	106,58
Stara Kiszewa (2)	105,45
Kartuzy (3)	105,40
Malbork (1)	105,12
Prabuty (3)	104,62
Żukowo (3)	104,52
Nowy Dwór Gdański (3)	104,27
Bytów (3)	104,06
Linia (2)	102,17
Malbork (2)	102,09
Puck (1)	99,13
Sztum (3)	98,93
Pruszcz Gdański (2)	98,51
Luzino (2)	95,76
Sztutowo (2)	95,48
Czersk (3)	94,60
Lębork (1)	94,40
Starogard Gdański (1)	92,65
Skarszewy (3)	92,45
Gardeja (2)	92,19
Wicko (2)	90,39
Starogard Gdański (2)	89,29
Kosakowo (2)	87,71
Miastko (3)	87,65
Dębica Kaszubska (2)	87,23
Gniew (3)	86,67
Pelplin (3)	86,43
Szemud (2)	84,29
Stary Targ (2)	82,74
Wejherowo (2)	82,20
Somonino (2)	81,74

Lubichowo (2)	80,67
Lipnica (2)	76,53
Przodkowo (2)	75,73
Przywidz (2)	73,66
Nowa Karczma (2)	70,65
Zblewo (2)	68,80
Pszczółki (2)	67,08
Reda (1)	64,73
Rumia (1)	58,31
Sierakowice (2)	56,64
Tczew (2)	55,60
Człuchów (2)	54,74
Kolbudy (2)	53,81
Osieczna (2)	42,47
Suchy Dąb (2)	40,02
Skórcz (2)	33,82
Kościerzyna (2)	31,07
Sadlinki (2)	26,53